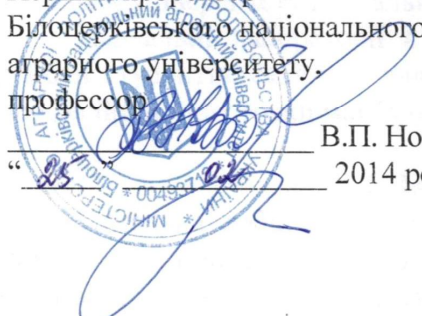

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ПОГОДЖЕНО»

Перший проректор
Білоцерківського національного
аграрного університету,
професор

В.П. Новак
“ 25 ” 2014 року

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор Білоцерківського
національного аграрного
університету, академік НААНУ

А.С. Даниленко
“ 26 ” 2014 року

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО НАВЧАЛЬНУ ЛАБОРАТОРІЮ КАФЕДРИ У БІЛОЦЕРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

м. Біла Церква
2014

Вступ

Одним із найважливіших завдань на шляху вдосконалення якості вищої освіти та підготовки фахівців за напрямками підготовки (спеціальностями) й набуття студентами практичних навичок у сучасних умовах є створення при кафедрах університету навчальних лабораторій.

Навчальні лабораторії є методично-практичним центром організації роботи студентів, складова навчально-виховного процесу, ефективна форма професійної підготовки майбутнього фахівця.

1. Загальні положення

1.1. Навчальна лабораторія кафедри БНАУ є підрозділом кафедри, який забезпечує проведення лабораторно-практичних занять із дисциплін відповідно з вимогами освітньо-професійних програм і Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах.

1.2. Навчальна лабораторія кафедри створюється за умови, що у робочому навчальному плані передбачені лабораторно-практичні та практичні заняття з відповідних дисциплін.

1.3. Навчальна лабораторія підпорядковується завідувачу кафедри, до складу якої вона входить.

1.4. Навчальна лабораторія у своїй діяльності керується нормативними документами щодо якості вищої освіти, Статутом університету, цим Положенням, навчальними планами і програмами, наказами ректора, рішеннями Вчених рад університету, інституту та навчально-методичної ради факультету, розпорядженнями відділу навчально-методичної та виховної роботи університету, директора інституту, завідувача кафедри.

2. Цілі навчальної лабораторії кафедри

2.1. Мета – забезпечення оволодіння студентами сучасними методами і формами організації праці, формування та розвиток практичних умінь і навичок, необхідних для здійснення професійної діяльності та прийняття самостійних рішень у реальних ринкових виробничих умовах, формування творчого підходу до практичної діяльності, виховання в майбутніх фахівців потреби систематично оновлювати свої знання та застосовувати їх у своїй практичній діяльності.

3. Завдання навчальної лабораторії

3.1. Забезпечення студентів та слухачів університету робочими місцями, укомплектованими сучасним обладнанням, методичною та довідковою літературою.

3.2. Проведення на високому навчально-методичному рівні лабораторно-практичних та практичних занять.

3.3. Систематичне оновлення та удосконалення навчально-лабораторної бази, технічних засобів навчання, комп'ютеризації та інформатизації навчального процесу, а також електронного документообігу на кафедрах.

3.4. Створення на робочих місцях безпечних умов праці відповідно до вимог чинного законодавства.

3.5. Проведення передбачених чинними законодавчими і нормативними актами інструктажів з охорони праці, розробка інструкцій з техніки безпеки на робочих місцях.

3.6. Організація роботи щодо створення якісного та ефективного методичного і дидактичного забезпечення навчання студентів.

3.7. Накопичення та систематизація архівних документів, нормативно-правових актів щодо питань обліку та звітності кафедри з метою формування навчально-практичних, методичних пакетів для студентів з опанування дисциплін, виконання практичних та індивідуальних завдань.

3.8. Допомога викладачам з питань організації, планування і методики проведення занять з дисциплін.

3.9. Впровадження інноваційних технологій практичного навчання студентів.

3.10. Розробка та впровадження ефективних систем розвитку творчої ініціативи студентів, залучення їх до пошукової роботи.

3.11. Ефективне використання технічних засобів навчання, наповнення бази даних інтернет-посилань, здійснення керівництва з розробки комп'ютерних програм, електронних посібників і підручників.

3.12. Виявлення ефективних інноваційних групових та індивідуальних форм роботи із студентами, зокрема з використанням сучасних комп'ютерних технологій, що забезпечують належні умови для професійного вдосконалення.

4. Нормативно-правова база навчальної лабораторії кафедри

4.1. Навчальні лабораторії у своїй діяльності керуються Законом України “Про вищу освіту”, організовані відповідно до “Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах”, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 2 червня 1993 р. №161, “Положення про проведення практики студентів у вищих навчальних закладах України”, затвердженого наказом Міносвіти України від 8 квітня 1993 року № 93,

Типового положення про навчальну лабораторію кафедри, Статуту БНАУ, посадовими обов'язками та іншими внутрішніми нормативами університету.

4.2. У своїй діяльності лаборант навчальної лабораторії керується постановами, розпорядженнями, наказами, іншими керівними і нормативними документами вищих інстанцій, які стосуються специфіки роботи кабінетів, відповідними стандартами і технічними вимогами, правилами експлуатації лабораторного обладнання і контрольно-вимірної апаратури; правилами експлуатації обчислювальної техніки; правилами і нормами охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та протипожежного захисту, а також цим Положенням.

5. Структура та управління навчальної лабораторії

5.1. Залежно від обсягів та змісту навчальних дисциплін, з яких проводяться заняття, до складу навчально-допоміжного персоналу лабораторії можуть входити:

- старший лаборант;
- лаборант;
- ординатор;
- техніки різних категорій.

5.2. Навчальну лабораторію очолює завідувач кафедри, який призначається на посаду і звільняється з неї наказом ректора університету та здійснює безпосереднє керівництво роботою навчально-допоміжного персоналу.

5.3. Обговорення питань, що стосуються діяльності навчальної лабораторії, проводиться на засіданнях кафедри під головуванням її завідувача.

6. Функції навчальної лабораторії

6.1. Проведення згідно з діючими навчальними планами лабораторно-практичних та практичних занять з навчальних дисциплін, закріплених за кафедрою.

6.2. Поліпшення якості навчального процесу та активна участь співробітників навчальної лабораторії у виховній роботі зі студентами.

6.3. Створення всім учасникам навчального процесу умов праці відповідних до вимог чинних законодавчих та нормативних актів.

7. Взаємовідносини навчальної лабораторії з іншими підрозділами

7.1. З кафедрою, до структури якої входить, з метою реалізації навчальних програм відповідних дисциплін та участі у виховній роботі зі студентами.

7.2. З навчально-науковим інститутом з метою забезпечення єдиного підходу в реалізації навчального процесу з груп споріднених дисциплін, виявленні та реалізації міждисциплінарних зв'язків, обміну досвідом й сумісного використання навчальної бази.

7.3. З деканатом факультету з метою реалізації вимог щодо підготовки фахівців відповідного напрямку підготовки (спеціальності) та спеціалізації.

7.4. З відділом навчально-методичної та виховної роботи університету з метою реалізації вимог концепції освітянської діяльності університету.

7.5. З іншими структурними підрозділами університету з метою покращення організації та забезпечення навчально-виховного процесу.

8. Відповідальність навчальної лабораторії

8.1. Відповідальність навчальної лабораторії реалізується через відповідальність її завідувача та співробітників. При цьому відповідальність кожного співробітника індивідуальна і залежить від обов'язків та функцій згідно їх посадових інструкцій.

8.2. На всіх рівнях, де вирішується питання діяльності навчальної лабораторії, завідувач кафедри приймає безпосередню участь.

9. Організаційне забезпечення навчальної лабораторії

9.1. Організацію роботи по розділах навчальної лабораторії здійснюють науково-педагогічні працівники та обслуговуючий персонал кафедри.

Організаційна робота включає:

- . визначення режиму роботи, складання планів-графіків практичних занять, чергування викладачів та проведення консультацій;
- . складання плану роботи навчальної лабораторії та наукового гуртка при кафедрі;
- . участь у проведенні загальноуніверситетських заходів;
- . оформлення і переобладнання навчальної лабораторії;
- . організація виставок кращих наукових робіт студентів, впровадження ефективних систем розвитку творчої ініціативи студентів, організація гурткової роботи;
- . складання заявок на замовлення придбання необхідного обладнання та устаткування на кафедрі;
- . участь у матеріально-технічному забезпеченні лабораторії, її оформленні та переобладнанні;
- . допомога викладачам в організації та проведенні навчальних занять і практик;
- . організація самостійної та індивідуальної роботи студентів на кафедрі;

- . організація виконання планів роботи навчальної лабораторії кафедри;
- . складання звіту про роботу лабораторії та формування справи про її роботу за місяць, квартал та за навчальний рік;
- . створення інтер'єру у закріпленій аудиторії та оновлення його до початку нового навчального року;
- . участь у виготовленні, монтуванні, наладці, профілактиці й ремонті лабораторного обладнання, експериментальних установок;
- . забезпечення роботи установок, приладів під час занять;
- . підготовка матеріалів та приладів, необхідних для проведення лекцій, лабораторно-практичних занять і науково-дослідної роботи;
- . виготовлення наочності;
- . виконання хімічних та інших лабораторних аналізів;
- . допомога студентам – членам СНТ в оформленні експериментальних робіт;
- . збереження обладнання, техніки, підтримка санітарного стану закріплених аудиторій;
- . виконання інструкції з охорони праці;
- . тиражування методичних та інших матеріалів;
- . організація своєчасного ремонту поламаних приладів та наочного приладдя;
- . підвищення свого професійно-теоретичного рівня, удосконалення практичного досвіду;
- . ведення діловодства на кафедрі;
- . комплектування фонду бібліотеки кафедри та видача книг;
- . організація роботи по наведенню санітарно-технічного порядку в кабінетах та лаборантських (прибирання, контроль за збереженням меблів і обладнання);
- . організація контролю за роботою електрообладнання в кабінетах і лабораторіях;
- . організація роботи щодо розширення матеріальної бази навчальної лабораторії.

Планування роботи навчальної лабораторії включає:

- . організаційну роботу;
- . оснащення лабораторії наочними посібниками та обладнанням;
- . навчально-методичну роботу;
- . зв'язок з виробництвом;
- . гурткову роботу та організацію самостійної роботи студентів;
- . виготовлення та ремонт наочності;
- . підготовку і проведення олімпіад, вечорів-конкурсів, зустрічей та ін.

9.2. Контроль за організацією чергування в лабораторії покладається на лаборанта.

9.3. Технічну роботу з підготовки і розмноження дидактичного матеріалу здійснює лаборант із залученням до цієї роботи студентів старших курсів та членів гуртка при навчальній лабораторії кафедри.

10. Оснащення навчальної лабораторії

10.1. Навчальна лабораторія розміщена у лабораторному навчальному приміщенні, окремо виділена препаратурська з шафами (стелажми) для зберігання навчально-методичних, дидактичних матеріалів, препаратів тощо. Лабораторія забезпечена технічними засобами навчання, персональними комп'ютерами з відповідним програмним забезпеченням.

10.2. Тематичне оформлення лабораторії забезпечує кафедральну спрямованість, відповідає тематиці дисциплін та естетиці оформлення.

10.3. Для раціональної організації праці студентів навчальна лабораторія забезпечена інструкційними картками, методичними рекомендаціями, вказівками та роздатковим матеріалом для навчальних занять, практик та для самостійної роботи студентів; картотекою з наявної довідково-нормативної літератури; зразками розв'язків практичних завдань студентів тощо.

10.4. Облік обладнання у лабораторії ведеться в інвентарній книзі.

11. Обов'язки та права лаборантів

11.1. **Обов'язки.** Лаборант навчальної лабораторії забезпечує роботу навчальних лабораторій, навчально-методичних кабінетів тощо. Перевіряє стан лабораторних приладів та забезпечує їх справність та роботодієвість. Сприяє забезпеченню лабораторій, навчально-методичних кабінетів необхідною наочністю, навчальним обладнанням, відповідними речовинами, хімічними реактивами та посудом, що використовується при проведенні лабораторних занять. Дотримується правил зберігання хімічних реактивів, отруйних і вибухонебезпечних речовин. Забезпечує безпечність електромеханічного обладнання, що використовується в лабораторіях, навчально-методичних кабінетах під час занять. Відповідає за збереження обладнання, майна та навчально-методичної документації. Створює особливі необхідні умови для безпечного проведення лабораторних занять, що пов'язані з використанням горючих, отруйних та агресивних речовин. Надає кваліфіковану допомогу щодо використання обладнання, матеріалів та речовин. Бере участь у розробці та виготовленні навчально-наочного матеріалу, навчально-методичної документації відповідно до профілю навчальної лабораторії кафедри. Надає першу долікарську допомогу у випадку травмування студентів. Вивчає спільно з науково-педагогічним працівником відповідність змісту лабораторних занять сучасному рівню розвитку науки і техніки. Бере участь в оновленні й поповненні матеріально-технічної бази, в постановці нових лабораторних робіт. Сприяє своєчасному

забезпеченню навчальної лабораторії кафедри навчальними матеріалами та

сучасним обладнанням, естетичного оформлення робочих місць студентів. Забезпечує необхідну дисципліну з боку студентів під час занять. Здійснює контроль за дотриманням правил протипожежної безпеки, робочим станом вентиляційної системи, водо- та газопостачання, дотриманням правил і вимог щодо проведення лабораторних робіт. Підвищує фаховий і кваліфікаційний рівень.

11.2. Права. Лаборант навчальної лабораторії має право вносити пропозиції керівництву кафедри та факультету з питань організації та умов своєї трудової діяльності; користуватися інформаційними матеріалами та нормативно-правовими документами, необхідними для виконання своїх посадових обов'язків. Забороняє користуватися несправним обладнанням (приладами / інструментами, технічними засобами тощо); відразу ж забороняє дії, що спричиняють явні порушення правил техніки безпеки, охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки під час користування обладнанням і матеріалами, закріпленими за лабораторією.

12. Лаборант навчальної лабораторії повинен знати:

12.1. Закони України та інші нормативно-правові акти, що регламентують освітню діяльність університету, правила техніки безпеки, охорони праці та пожежного захисту, основні програмні матеріали предметів та (або) навчальних дисциплін, основні властивості речовин та правила їх використання й методику проведення лабораторно-практичних і практичних робіт.

13. Порядок внесення змін та доповнень

13.1. За поданням Вченої ради факультетів БНАУ зміни та доповнення розглядаються навчально-методичною комісією університету та затверджуються Вченою радою БНАУ.

Розглянуто і схвалено методичною комісією БНАУ
Протокол № 8 від 18.02.2014 р.

Начальник відділу навчально-методичної
та виховної роботи

Л.П. Хахула

